

26.11.2009

MASKUN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

1. LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

Määräysten yleinen tavoite on ympäristön pilaantumisen ennaltaehkäisy sekä pilaantumisesta aiheutuvien haittojen poistaminen ja vähentäminen. Perusteena on nimenomaan paikalliset olosuhteet.

Määräyksissä viitataan ympäristönsuojelulakiin, jonka 1 luvun ”Yleiset säännökset” ovat tavoitteiden ja määräysten soveltamisen kannalta olennaisia. Säännöksissä on mm. määritelty ympäristön pilaantumisen käsite, yleiset periaatteet ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa, toiminnanharjoittajan selvillä olovelvollisuus sekä maaperän, pohjaveden ja meren pilaamiskiellot.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

2.1 Ympäristönsuojelulain 19 §:n 1 momentin mukaan toimivalta määräysten antamiseen on valtuustolla. Ympäristönsuojelumääräysten sääntelyala perustuu ympäristönsuojelulain 19 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan määräykset voivat koskea:

1. toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
2. erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa;
3. toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella,
4. alueita, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön tai vesilain 1 luvun 2 §:n mukaiseen uomaan;
5. vyöhykkeitä ja alueita, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
6. valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista.

Sääntelyalaa on rajoitettu siten, etteivät määräykset voi koskea lain mukaan luvanvaraista tai ilmoituksenvaraista toimintaa.

Vaikka ympäristönsuojelumääräysten sääntelyala ei muodostu lainkohdan perusteella tarkkarajaiseksi, tulee niiden antamisessa ja soveltamisessa kuitenkin ottaa huomioon, että määräysten tarkoitus on olla lakia täydentäviä säädöksiä, joiden sisältö sisältyy ensi sijassa ympäristönsuojelulain muusta aineellisesta sisällöstä. Määräysten tulee kohdistua ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseen ja vähentämiseen. Määräyksillä voidaan joustavasti ja tehokkaasti ehkäistä paikallisista

olosuhteista johtuvia ympäristöhaittoja ja antaa valtioneuvoston ja ympäristöministeriön ympäristönsuojelua koskevia asetuksia täydentäviä ja käytännön tilanteita selventäviä määräyksiä.

- 2.2 Ympäristönsuojelulain 21 §:n 1 momentin mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kunnan ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Lain 5 §:n 1 momentin mukaan tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin. Maskun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta Maskun valtuustossa 2.3.2009 hyväksytyin hallintosäännön mukaisesti.
- 2.3 Ympäristönsuojelulain 21 §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallinnollisen pakon käyttämistä, viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään. Jälkimmäisen lain 7 §:n mukaan oikeudesta toimivallan siirtoon päättää valtuusto.

Lautakunnan hyväksymässä toimintasäännössä voitaisiin määritellä tarkoituksenmukainen tehtäväjako lautakunnan ja viranhaltijoiden kesken. Viranhaltijalle, jolle siirretään kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvia tehtäviä, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys. Hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä päättäisi kuitenkin aina lautakunta.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

- 3.1 Ympäristönsuojelumääräykset koskevat perusosiltaan koko kunnan aluetta. Perusmääräyksiä täydentäviä määräyksiä on annettu 4 §:ssä määritellyillä erityisalueilla.
- 3.2 Ympäristönsuojelulain 19.1 §:ssä rajataan ympäristönsuojelumääräysten sääntelyalaa siten, että määräykset eivät voi koskea luvanvaraista toimintaa eivätkä ympäristönsuojelulain 61, 62 tai 78 §:n mukaan ilmoitusvelvollista toimintaa tai puolustusvoimien toimintaa. Poikkeuksena siitä, että määräykset eivät voi koskea luvan- tai ilmoituksenvaraista toimintaa, on lain 60 §, jonka mukainen ilmoitusvelvollisuus erityisen häiritsevää melua ja tärinää aiheuttavasta työstä voidaan rajata kosemaan vain merkityksellistä haittaa aiheuttaviin töihin ja tapahtumiin.

Vaikka määräykset sinänsä voivat koskea ainoastaan muita kuin luvan- tai ilmoituksenvaraisia toimintoja, voidaan niiden avulla ennakolta vähentää luvanvaraisuuteen johtavia kielteisiä vaikutuksia.

- 3.3 Ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia sääntöjä ovat jätehuoltomääräykset ja rakennusjärjestys.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat säädöshierarkkisesti samantasoisia muiden kunnallisten säännösten kanssa. Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olikin määrätty muussa kunnallisessa säännöksessä.

- 3.4 Ympäristönsuojelumääräykset sitovat kansalaisten ohella myös viranomaisia. Viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon, mitä kyseisestä asiasta on ympäristönsuojelumääräyksissä säädetty. Yleisötapahtuman järjestämistä kunnan hallinnassa olevalla yleisellä alueella

koskevassa alueen käyttösopimuksessa tulisi ottaa huomioon, mitä ympäristönsuojelumääräyksissä on meluntorjunnan osalta edellytetty. Myös kaavoituksessa tulisi kaavamääräykset sovittaa ympäristönsuojelumääräyksiin siten, ettei niiden välillä ole ristiriitaisuuksia.

- 3.5 Ympäristönsuojelumääräysten ohella on lisäksi noudatettava määräyksiä, jotka Länsi-Suomen vesioikeus ja Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on antanut vedenottamoiden suoja-alueista.

4 § Paikalliset olosuhteet

Ympäristönsuojelumääräykset voidaan antaa koko kuntaa tai vain sen osaa koskevana. Pääosiltaan määräykset koskevat koko kunnan aluetta. Määräyksissä on otettu huomioon ympäristönsuojelullisesti arvokkaat ja erityishuomiota vaativat alueet, joilla on perusteltua antaa koko kunnan aluetta koskevia määräyksiä tarkempia ja yksityiskohtaisempia määräyksiä, joilla ehkäistään ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltyä ympäristön pilaantumista sekä otetaan huomioon lain 7-9 §:ien pilaamiskiellot.

Pohjavesien pilaantumisriskin vuoksi tulee kunnan tärkeillä pohjavesialueilla (I luokan pohjavesialueet) ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla (II luokan pohjavesialueet) antaa määräyksiä, jotka koskevat jätevesijärjestelmien toteuttamista, ajoneuvojen, koneiden ja laitteiden pesua, tilapäisen asfalttiaseman ja murskaamon sijoittamista, lumenkaatoalueiden sijoittamista sekä lannan varastointia. Maskussa pohjavesialueiksi on merkitty Lounais-Suomen ympäristökeskuksen I-luokkaan (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) luokittelemat Alhon, Humikkalan, Livilän, Karevansuon ja Kairisen pohjavesialueet ja II-luokkaan luokitteleva Sorasen pohjavesialue.

Ympäristönsuojelumääräyksiä paikallisilla olosuhteilla tarkoitetaan Maskun sijaintia meren rannalla ja Saaristomeren valuma-alueella. Rantavyöhykkeellä on vesiensuojelun vuoksi tarpeen antaa määräyksiä jätevesijärjestelmän toteuttamisesta, ajoneuvojen pesusta sekä lannan levityksestä ja varastoinnista.

Taajaan rakennetulla alueella on tarpeen terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja viihtyvyyden turvaamiseksi antaa määräyksiä savukaasupäästöjen rajoittamiseksi, rakenteiden, esineiden ja alueiden kunnostus- ja puhtaanapitotoista sekä lannan varastoinnista.

2. LUKU JÄTEVEDET

Määritelmät

Yleisesti vaikeaselkoisina pidettyjä jäteveden käsittelyä ja käsittelylaitteistoja koskevia termejä on tarpeen selittää. Määritelmät vastaavat muiden kuin käymäläjäteveden ja pesuveden osalta asetuksessa talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitoksen viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/03) käytettyjä määritelmiä.

- **Talousjätevesi** = asuntojen, toimistojen, liikerakennusten ja laitospesulöistä, keittiöistä, pesutiloista ja niitä vastaavista tiloista ja laitteista sekä ominaisuuksil-

taan ja koostumukseltaan vastaava, karjatilojen maitohuoneista tai muusta elinkeinotoiminnasta peräisin oleva jätevesi.

- **Käymälävesi** = vesikäymälän huuhteluvesi.
- **Pesuvesi** = talousjätevesi, joka ei sisällä käymäläjätevesiä (pesemiseen, ruoanlaittoon, astianpesuun ja pyykinpesuun käytetty vesi).
- **Jätevesijärjestelmä** = rakennuksissa ja rakennusten ulkopuolella olevien talousjätevesiviemäreiden sekä jätevesien käsittelyjärjestelmien muodostama kokonaisuus, joka on tarpeen kiinteistöjen talousjätevesien johtamiseksi ja käsittelemiseksi.
- **Saostussäiliö** (saostuskaivo) = jäteveden yksi- tai useampiosainen, vesitiivis mekaaninen esikäsittelylaite, jonka läpi vesi virtaa.
- **Umpisäiliö** = vesitiivis jäteveden tai lietteen tilapäiseen varastointiin tarkoitettu säiliö, josta ei ole jäteveden purkupuutkea ympäristöön.
- **Jäteveden maahanimeyttämö** = maahan kaivettu tai pengerretty jäteveden käsittelylaitteisto, jossa vähintään saostussäiliössä esikäsitelty jätevesi imeytetään maaperään puhdistumaan.
- **Jäteveden maasuodattamo** = maahan kaivettu tai pengerretty jäteveden käsittelylaitteisto, jossa vähintään saostussäiliössä esikäsitelty jätevesi puhdistuu kulkeutuessaan hiekkaa tai muuta maa-ainesta olevan rakennetun suodatinkerroksen läpi, kootaan putkistolla ja johdetaan edelleen ympäristöön tai jatkokäsittelyyn. Maasuodattamo varustetaan sijoituspaikan sitä edellyttäessä tiiviillä pohjalla.
- **Pienpuhdistamo** = muu jäteveden käsittelylaitteisto kuin saostussäiliö, umpisäiliö tai maahanimeyttämö tai maasuodattamo. Laitteen toimintaperiaate voi olla mekaaninen, kemiallinen, biologinen tai niiden yhdistelmä.

5 § Jätevesien johtamisen luvanvaraisuus

Määräyksissä on mainittu ympäristönsuojelulaissa ja –asetuksessa säädetystä jätevesien johtamisen luvanvaraisuudesta ja lupa-asioiden käsittelyyn liittyvästä lupaviranomaisten toimivallasta asian informatiivisuuden vuoksi.

6 § Jätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston toiminta-alueella

- 6.1 Määräyksissä todetaan informatiivisesti vesihuoltolain 10 ja 11 §:ien sisältö, joiden mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella olevan kiinteistön tulee liittyä kunnan jätevesiviemäriin. Vapautuksen 10 §:ssä määrätystä liittymissäännöstä voi myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen kuultuaan kiinteistön omistajaa, terveydensuojeluviranomaista ja alueellista ympäristökeskusta.
- 6.2 Määräyksissä on perusteltua kieltää sellaisten aineiden laskeminen viemäriverkoon, jotka voivat haitata kunnan jätevedenpuhdistamon tai viemäriverkon toimintaa ja heikentää jäteveden puhdistustulosta tai aiheuttaa jätevesilietteen laadun heikkenemistä.
- 6.3 Öljyä, polttoaineita, liuottimia tai rasvoja käsittelevien yritys- ja teollisuuskiinteistöjen sekä muiden em. aineita laitospäisesti käsittelevien kiinteistöjen jätevedet on tarkoituksenmukaista edellyttää käsiteltäväksi öljyn-, hiekan- tai rasvanerottimissa ennen viemäriverkkoon johtamista, koska kyseisten aineiden joutuminen viemäriverkkoon saattaa aiheuttaa häiriötä jätevedenpuhdistamon toiminnalle.

Hälytinalitteistojen edellyttäminen uusiin erotinalitteistoihin on tarpeen laitteistojen tyhjennyksen, huollon ja toiminnan kannalta ylitäyttymisen ja vahinkotilanteiden ehkäisemiseksi. Määräys koskee ainoastaan uusien erotinalitteistojen asentamista.

7 § Jätevesien käsittely kunnan jätevesiviemäriin liittymättömillä kiinteistöillä

7.1 Ympäristönsuojelumääräyksillä täsmennetään YSL 103 §:ssä olevaa yleistä puhdistamisvelvollisuutta sekä valtioneuvoston antamaa YSL 18 §:n mukaista asetusta talousjätevesien käsittelystä. Tämän lisäksi määräyksillä pyritään ehkäisemään YSL 3 §:n 1 momentissa määriteltyä ympäristön pilaantumista. Määräyksissä rajoitetaan talousjätevesien johtamista ympäristöön.

7.2 **Ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan lieventää asetuksella annettuja jätevesien yleisiä käsittelyvaatimuksia. Lievemmat enimmäiskuormitusvaatimukset ovat perusteltuja alueilla, joilla asutus on vähäistä ja jotka ovat etäällä vesistöistä.**

Jäteveden puhdistamo ei saa olla riski pohjavedelle. Järjestelmässä tulee olla näytteenottomahdollisuus annettujen määräysten ja Valtioneuvoston asetuksen valvonnan mahdollistamiseksi.

7.3 Ympäristönsuojelulain 103.2 §:n mukaan muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamattomina maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Poikkeus puhdistamisvelvollisuudesta voidaan tehdä pesuvesien osalta, jos niiden määrä on vähäinen. Tällainen tilanne on esimerkiksi silloin, kun rantasauanaa ei ole liitetty vesijohtoon ja käyttövesi joudutaan kantamaan saunaan. Tällöin ei myöskään ole tarpeellista soveltaa seuraavassa 7.4 kohdassa esitettyjä jätevesien purkupaikkaa koskevia suojaetäisyyksiä.

7.4 Jätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen sekä purkupaikan sijoittamisen etäisyysvaatimukset perustuvat yleisesti käytössä oleviin suojaetäisyyksiin. Etäisyysvaatimusten perusteet ovat ensisijaisesti vesiensuojelullisia sekä terveydensuojelullisia ja toisaalta niillä voidaan ehkäistä muuta ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentissa määriteltyä pilaantumista, esimerkiksi mahdollisia hajuhaittoja.

Horisontaalisen etäisyyden lisäksi tulee määräyksissä olla säädelty jätevesien puhdistuslaitteistojen sijaintia suhteessa vedenpinnan korkeuteen. Laitteistot tulee rakentaa sellaisille paikoille ranta-alueille, että veden tulvakorkeudenkin aikana puhdistuslaitteisto toimii normaalisti eivätkä tulvavedet pääse jätevesien käsittelylaitteistoihin.

Olemassa olevien kiinteistöjen osalta maaperäkäsittelylaitteistojen ja purkupaikkojen muuttaminen vastaamaan etäisyysvaatimuksia saattaa olla teknisesti erittäin hankala toteuttaa ja muutostöistä voi aiheutua huomattavia kustannuksia, minkä vuoksi on perusteltua edellyttää yleisesti etäisyysvaatimusten noudattamista vain ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisen jälkeen tapahtuvalta rakentamiselta. Mikäli aiemmin toteutetuista jäteveden käsittelyratkaisuista aiheutuu ympäristöhaittoja, voidaan niihin yksittäistapauksissa puuttua valvonnan yhteydessä ympäristönsuojelulain 84 ja 85 §:n sekä terveydensuojelulain 51 §:n nojalla.

7.5 Yksittäistapauksessa ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen kohdan 7.4 suojaetäisyysvaatimuksista. Poikkeaminen voi tulla kyseen esimerkiksi silloin, kun jäteveden määrä on vähäinen tai maaston kaltevuus

desta johtuen pilaantumisvaaraa ei aiheudu tai tontin koko ja muoto aiheuttavat ongelmia riittävien vähimmäisetäisyyksien saavuttamisessa.

Poikkeus käsitellään noudattaen hallintomenettelyä, jolloin esimerkiksi naapureita olisi tarpeen mukaan kuultava. Päätökseen saisi hakea muutosta siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään.

- 7.6 Kiinteistön haltijan huolehtimisvelvollisuus ja puhdistuslaitteiden ja tehon tarkastusvelvollisuus perustuvat ympäristönsuojelulain 4 ja 5 §:ien yleisiin periaatteisiin ja velvollisuuksiin sekä 84 §:ään sekä talousjätevesien käsittelyä koskevaan asetukseen.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukainen selvillä olovelvollisuus on laaja ja se koskee kaikkia ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittajia. Säännös liittyy ympäristönsuojelulain 84 §:n 1 momentin 4 kohtaan., jonka mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä sen aiheuttavan kiellettyä pilaantumista.

Käytännössä määräys merkitsee, että ympäristönsuojeluviranomainen voisi velvoittaa kiinteistön haltijan selvittämään puhdistuslaitteiden toiminnan tehon, jos on perusteltu epäily siitä, että jäteveden käsittelylaitteistot eivät vastaa asetettuja vaatimuksia ja siitä voi aiheutua ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltyä pilaantumista.

- 7.7 Saostuskaivot ovat pienpuhdistamojen toimivuuden varmistamiseksi tyhjennettävä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vapaa-ajankiinteistöillä ja kiinteistöillä, joilla saostuskaivoihin johdetaan ainoastaan pesuvedet, voi riittää kerran vuodessa tapahtuva tyhjennys.

Valtioneuvoston asetuksen talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (542/2003) mukaan jätevesijärjestelmän liete ja umpikaivojen jäte on kuljetettava ja käsiteltävä siten kuin siitä säädetään jätelaissa (1072/1993) tai sen nojalla. Ympäristönsuojelumääräyksissä ei voida antaa lain vastaisia määräyksiä. Saostuskaivolietteen ainoa mahdollinen toimituspaikka on lain mukaan joko jätevedenpuhdistamo tai laitos, jolla on ympäristölupa lietteen käsittelyyn.

8 § Jätevesien johtaminen pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä

- 8.1 Ympäristönsuojelulain 8 §:ssä säädetään pohjaveden pilaamiskiellosta. Jotta kyse olisi pilaamiskiellon vastaisesta toiminnasta, edellytyksenä ei ole, että toiminnasta aiheutuisi konkreettista pilaantumista vaan jo pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminto on pilaantumiskiellon vastaista.

Koska tärkeillä I luokan pohjavesialueilla ja vedenhankintaan soveltuvalla II luokan pohjavesialueella saattaa aiheutua pohjaveden pilaantumista, on perusteltua kieltää kokonaan jätevesien johtaminen maaperään. Kaikki jätevedet tulee kerätä tiiviiseen umpisäiliöön tai puhdistaa ja johtaa tiiviissä putkessa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Jäteveden johtamista koskevat vaatimukset koskevat välittömästi ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisen jälkeen toteutettavaa rakentamista. Koska jo toteutettujen jätevesijärjestelmien muuttaminen merkitsee taloudellisia kustannuksia, on

kohtuullista, että kiinteistön omistajilla ja haltijoilla on riittävä aika varautua muutostöihin.

- 8.2 Rantavyöhykkeellä jätevesien johtaminen ojaan tai imeyttäminen maahan saattaa aiheuttaa vastaavanlaista pilaantumista kuin niiden johtaminen suoraan vesistöön, jolloin yleensä edellytyksenä on ympäristöluvan hakeminen. Ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määritellyn pilaantumisen ehkäisemiseksi on rantavyöhykkeellä perusteltua kieltää käymälävesien ojaan johtaminen tai maahan imeyttäminen.

Kun muut kuin käymälävedet eli pesuvedet puhdistetaan ympäristönsuojelumääräyksissä osoitetulla tavalla ja noudatetaan etäisyysvaatimuksia, ei ojaan johtamisen tai maahan imeyttämisen voida katsoa aiheuttavan pilaantumista.

Vaatus koskee vastaavalla tavalla kuin pohjavesialueilla, välittömästi vain määräysten hyväksymisen jälkeen toteutettavaa rakentamista. Vastaavalla tavalla kuin pohjavesialueiden osalta käsitellään määräysten 25 §:ssä siirtymäsäännöksessä aika, jonka kuluessa vaatimusten tulee olla täytettyjä jo rakennettujen kiinteistöjen osalta.

- 8.3 Mikäli ilman tieyhteyttä olevissa saarissa ei pystytä järjestämään asianmukaista vesikäymäläjätteiden saostuskaivojen tai umpisäiliöiden määräysten mukaista tyhjennystä ja kuljettamista asianmukaiseen käsittelyyn, on tarkoituksenmukaista kieltää vesikäymälän rakentaminen.

9 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

- 9.1 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesusta saattaa aiheutua ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltyä pilaantumista. Tämän vuoksi ajoneuvojen pesu katu- ja tiealueilla sekä muilla yleisillä paikoilla on perusteltua kieltää ympäristönsuojelumääräyksissä. Samoin kielletään pesutoiminta paikoissa, joista pesuvedet voivat joutua suoraan vesistöön, kuten laitureilla, rantaviivan välittömässä läheisyydessä tai johdettaessa putkella pesuvesiä suoraan vesistöön.

- 9.2 Pohjaveden pilaumisriskin vuoksi on perusteltua kieltää ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu pohjavesialueella, jos pesuvedet imeytetään suoraan maahan.

- 9.3 Erityistä tarkoitukseen rakennettua pesupaikkaa voidaan edellyttää, jos kyseessä on ammattimainen tai muutoin laajamittainen pesutoiminta. Näissä tapauksissa jätevesille tulisi olla esikäsittely ennen viemäriin tai maastoon joutumista.

Pesutoiminta voitaisiin katsoa ammattimaiseksi, mikäli se täyttää yritys- tai ansiotoiminnan tunnusmerkit. Laajamittainen pesutoiminta voi olla myös muunlaista kuin ammattimaista. Tällaiseksi voitaisiin katsoa esimerkiksi usean kuorma-auton toistuva peseminen. Tällaisesta pesutoiminnasta syntyy paljon jätevesiä, joiden johtaminen ympäristöön aiheuttaa mitä ilmeisimmin ympäristön pilaantumista. Koska pesu myös suoritetaan yleensä painepesulaitteilla ja liuotinpohjaisilla pesuaineilla, on perusteltua edellyttää, että pesu tapahtuu tällaiseen tarkoitukseen rakennetulla pesupaikalla ja pesuvedet käsitellään öljyn- ja hiekanerotuskaivoissa.

- 9.4 Määräyksellä ehkäistään ylimääräistä vesistön kuormitusta ja ympäristön pilaantumista. Käytännössä määräys merkitsee, että esimerkiksi laiturilla tapahtuva peseminen on kielletty.

3. LUKU JÄTTEET JA KEMIKAALIT

10 § Jätteiden ja kemikaalien käsittely

- 10.1 Yksityiskohtaisia määräyksiä kiinteistön jätehuollon järjestämisestä on annettu Maskun kunnan jätehuoltomääräyksissä ja ne toimivat osaltaan ympäristön pilaantumista ehkäisevästi. Niitä koskevia määräyksiä ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää ympäristönsuojelumääräyksiin.
- 10.2 Terveydelle ja ympäristölle vaaralliset kemikaalit ja ongelmajätteet tulisi maaperän ja pohjaveden pilaantumisriskin ja terveyshaitan ehkäisemiseksi säilyttää asianmukaisissa säilytystiloissa, jolloin voidaan ehkäistä ympäristönsuojelulain 3, 6 ja 7 §:issä tarkoitettua pilaantumista.

Laissa vaarallisten aineiden ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta 390/2005 tällaisten aineiden vähäisen teollisen varastoinnin valvoja on pelastusviranomainen. Myös asetuksen 1999/59 mukainen ilmoitus vaarallisten aineiden vähäisestä käsittelystä ja varastoinnista tulee tehdä pelastusviranomaiselle. Asetuksen mukaisia ilmoituksia käsitellessään pelastusviranomaisen tulee olla riittävässä yhteistyössä kunnan viranomaisen kanssa, kuten asetuksessa 1999/59 ja sen muutoksessa 484/2005 mainitaan.

Toiminnan ollessa laajamittaista, on valvojana Turvatekniikan keskus.

11 § Öljysäiliöiden kunnossapito ja tarkastus

- 11.1 Määräyksessä viitataan informatiivisesti Kauppa- ja teollisuusministeriön päätökseen (344/1983), joka koskee maanalaisen poltto- ja dieselöljysäiliöiden määräaikaistarkastuksia kunnan öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmissa esitetyillä tärkeillä pohjavesialueilla. KTM:n päätöksen mukaan säiliöt on tarkastettava ensimmäisen kerran 10 vuoden kuluessa käyttöönoton jälkeen ja tämän jälkeen säiliölle arvioidun kuntoluokan mukaan 2-10 vuoden välein, edellyttäen säiliön olevan edelleen käytökelpoinen.
- 11.2 KTM:n päätös öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista koskee vain pohjavesialueella sijaitsevia maanalaisia säiliöitä. Koska huonokuntoiset öljysäiliöt voivat rikkoutuessaan aiheuttaa pohjaveden ja maaperän saastumista, on perusteltua edellyttää, että öljysäiliöt tarkastetaan yleisesti tietyin määräajoin riippumatta siitä, sijaitseeko öljysäiliö pohjavesialueen ulkopuolella tai onko kyseessä maanpäälle sijoitettu säiliö.

Ensimmäisen kerran öljysäiliö tulisi tarkastuttaa 10 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta ja tämän jälkeen 10 vuoden väliajoin. Ensimmäinen tarkastusajankohta on 26 §:n siirtymäsäännöksessä porrastetusti määritelty sellaisten säiliöiden osalta, jotka on otettu käyttöön ennen vuotta 1992.

Poikkeuksen tarkastusveloitteesta tekee sisätiloihin sijoitetut muoviset ja vastaavat hyväksytyt öljysäiliöt. Perusteena on syöpymätön materiaali sekä säiliön tilavuuden kokoinen valuma-allas. Säiliö ei myöskään joudu alttiiksi säiden ja lämpötilan vaihteluille.

11.3 Valvonnan kannalta on tärkeää, että ympäristönsuojeluviranomainen voi saada määräyksissä mainittuja tietoja. Öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksia, uusien säiliöiden asentamista ja vanhojen säiliöiden poistamista koskevat tiedot tulisi pyydetessä esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle.

11.4 Jätelain perusteella vanhoja öljy- ja muita kemikaalisäiliöitä sekä näiden putkistoja pidetään jätteenä, mikäli ne poistetaan käytöstä. Säiliöiden jättäminen maahan ei ole jätelain mukaista jätteen käsittelyä. Siksi vanhat säiliöt ja niiden putkistot tulee poistaa maasta ja toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn. Poistamisen yhteydessä on tarkastettava mahdolliset säiliövuodot, joista on välittömästi ilmoitettava sekä pelastus- että ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Mikäli säiliöiden poiston yhteydessä on havaittavissa maaperän pilaantumista, tulee maaperä käsitellä Lounais-Suomen ympäristökeskuksen määräämällä tavalla. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei voi päättää pilaantuneen maan puhdistamisesta.

Poikkeusta säiliöiden poistamisvelvollisuudesta voi hakea ympäristönsuojeluviranomaiselta, mikäli säiliö sijaitsee sellaisessa paikassa, että sitä on teknisesti hyvin vaikea poistaa. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tapauskohtaisesti harkita poistamisvelvollisuudesta poikkeamista.

12 § Tilapäiset asfalttiasemat ja murskauslaitokset

12.1 Pohjaveden pilaantumisriskin vuoksi on perusteltua kieltää tilapäisen tai siirrettävän asfalttiaseman sijoittaminen tärkeille ja vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille. Koska polttonesteillä toimivan murskausaseman käyttämisestä voi aiheutua pohjaveden pilaantumista, on perusteltua ulottaa kieltö koskemaan myös niitä.

13 § Lumenkaatoalueet

13.1 Määräyksessä todetaan ympäristönsuojelulain 4 §:n yleinen aiheuttamisperiaate, jonka mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittaja vastaa vaikutuksien ennalta ehkäisystä ja ympäristöhaittojen poistamisesta tai rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi.

13.2 Kaduilta ja muilta alueilta poistettava lumi saattaa sisältää ympäristön kannalta haitallisia aineita, kuten raskasmetalleja. Pohjaveden tai vesistön pilaantumisriskin vuoksi on perusteltua kieltää lumenkaatoalueen sijoittaminen tällaisille alueille.

4. LUKU ILMANSUOJELU

14 § Savukaasupäästöt ja niiden haitalliset vaikutukset

14.1 Kiinteistöjen lämmityskattiloissa poltettavat materiaalit saattavat aiheuttaa ympäristön pilaantumista nokeamisen, hajun tai terveydelle vaarallisen päästön muodossa. Määräyksessä mainitaan esimerkkinä ympäristölle ja terveydelle haitalliset materiaalit, joiden polttaminen on perusteltua kieltää.

14.2 Oksien, risujen, lehtien sekä muiden jätteiden avopoltosta aiheutuu yleensä savuamista ja hajua ja siten ympäristönsuojelulain 3 §:ssä määriteltyä pilaantumista,

minkä vuoksi avopoltto on perusteltua kieltää taajaan rakennetulla alueella. Myös kunnan jätehuoltomääräyksissä on avopoltto kielletty taajaan asutuilla alueilla.

Taajaan rakennetun alueen ulkopuolella sijaitsevat kiinteistöt ovat yleensä sellaisella etäisyydellä toisistaan, että haittaa naapurustolle ei yleensä voida katsoa aiheutuvan, minkä vuoksi ei yleisesti ole tarvetta kieltää vähäiseksi katsottavaa risujen, olkien ja lehtien sekä paine- ja pintakäsittelmättömän puutavaran polttamista. Muun jätteen, kuten esimerkiksi talousjätteen avopoltosta saattaa sen sijaan aiheutua muunlaista ympäristön pilaantumista kuin varsinaista naapuruushaittaa, minkä vuoksi avopoltto ei ole sallittua myöskään rakennetun alueen ulkopuolella.

Oksien ja risujen poltosta ei ole tarvetta tehdä ilmoitusta pelastusviranomaiselle. Kulotuksesta on sen sijaan ilmoitettava aina pelastusviranomaiselle. Kulotuksella tarkoitetaan esimerkiksi metsän tai perinnemaisemien hoitoon liittyvää maaston hallittua polttamista.

- 14.3 Määräys perustuu yleisiin ympäristönsuojelulain 4 §:n mukaisiin periaatteisiin, erityisesti ennaltaehkäisyyn ja haittojen minimoimiseen, parhaan käyttökelpoisen tekniikan sekä ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatteisiin.

Määräyksellä ei sinänsä puututa jo olemassa oleviin teknisiin ratkaisuihin vaan tarkoituksena on, että esimerkiksi rakennuslupaviranomainen ottaa määräyksen huomioon lupaa myönnettäessä.

15 § **Rakennusten, rakenteiden, esineiden tai alueiden kunnostus- ja puhtaanapitotyöt**

- 15.1 Ympäristönsuojelulain 1 luvun yleisiin periaatteisiin perustuvan informatiivisen määräyksen tarkoituksena on osoittaa mainitunlaisissa töissä ympäristön pilaantumisen ehkäisyssä huomioon otettavat seikat. Yksityiskohtaisia määräyksiä hiekkapuhallus-, maalaus- ja muiden vastaavien kunnostustöistä aiheutuvan pilaantumisen ehkäisemiseksi ei voida antaa yleisissä määräyksissä.

Työmenetelmien suojaustoimenpiteiden tulisi olla sellaiset, että pölyn ja muiden haitallisten aineiden leviäminen ympäristöön estetään. Pölyn leviämistä voidaan estää esimerkiksi käyttämällä suojapeitteillä tiiviisti peitetyjä kiinteitä telineitä. Rakennuksen ulkopintoja käsiteltäessä ikkunat ja muut ulkoilma-aukot tulisi tiivistää siten, että pölyn ja muiden haitallisten aineiden tunkeutuminen rakennuksen sisälle estetään.

- 15.2 Hiekkapuhalluksesta ja muusta vastaavasta rakennusten ja rakenteiden kunnostustyöstä voi aiheutua melun ohella muuta ympäristön pilaantumista, kuten esimerkiksi hajua ja pölyä. Koska kyseessä olevista töistä saattaa aiheutua terveyshaittaa, tulisi toiminnan harjoittajan aina ilmoittaa työn käynnistämisestä terveydensuojeluviranomaiselle, joka voi tarvittaessa antaa määräyksiä terveyshaitan ehkäisemiseksi. Myös työn vaikutuspiirissä oleville naapureille tulisi ilmoittaa työn aloittamisesta.

Ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaan ilmoitusta ei tarvitse tehdä yksityishenkilön talouteen liittyvästä toiminnasta, kuten niin sanotusta hartiapankkirakentamisesta. Määräyksen mukainen ilmoitusvelvollisuus ei siten koskisi tavanomaista yksityistalouteen liittyvää työtä.

- 15.3 Määräyksellä estetään mm. kevätaikaisen katuhiekan poistamisesta aiheutuvaa ilman laadun heikkenemistä. Lapset ja vanhukset kuuluvat riskiryhmään, joille erityisesti saattaa ilmaantua ilman laadun heikkenemisestä aiheutuvia oireita.

5. LUKU MELUNTORJUNTA

16 § Ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaista ilmoitusta edellyttävät toiminnot ja tapahtumat

- 16.1 Ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Ilmoitusvelvollisuus syntyy, jos toiminnasta saattaa aiheutua melua, jonka on syytä olettaa olevan melun voimakkuuden, keston tai toistuvuuden vuoksi erityisen häiritsevää lähistöllä asuville, oleskeleville tai työskenteleville.

Ilmoitusvelvollisuuden edellytykset eivät laissa ole tarkkarajaisesti määriteltynä. Melun erityisen häiritsevyyden arviointi on suoritettava yksittäistapauksissa erikseen, paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Ympäristönsuojeluviranomaiselle tehtävistä ilmoituksista suurin osa on sen laatuista, että ilmoitusvelvollisuuden edellytysten ei voida katsoa täyttyvän. Määräyksillä ilmoitusmenettelyä pyritään karsimaan ja kohdistamaan se vain merkityksellistä haittaa aiheuttaviin tapahtumiin ja töihin.

Ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on määritellä yleisesti tilanteet, jolloin meluilmoitusmenettely tulisi sovellettavaksi. Siksi määräyksissä on lueteltu erikseen toimintoja, joiden aiheuttaman melun tai tärinän on vakiintuneesti katsottu olevan erityisen häiritsevää ja siten aina edellyttävän ilmoitusmenettelyä.

YSL 60 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä voidaan toiminnanharjoittaja tai tapahtuman järjestäjä velvoittaa tiedottamaan melua aiheuttavasta toiminnasta naapurikiinteistöille. Koska määräyksen 16.1 kohdassa 1) tarkoitettua räjäytystyötä, lyöntipaalutusta tai muuta vastaavaa erityisen häiritsevää melua aiheuttavaa työtä voidaan suorittaa ilman ilmoitusvelvollisuutta neljän viikon ajan, on perusteltua edellyttää, että toiminnanharjoittaja tiedottaa työmaan vaikutuspiirissä oleville naapurikiinteistöille meluhaittaa aiheuttavan työn laadusta, sen kestosta sekä työmaan vastaavasta yhteyshenkilöstä.

16.1 §:n 4) kohdassa mainittua yöaikaista melua voidaan yleensä pitää naapuruston kannalta häiritsevänä, minkä vuoksi on perusteltua kieltää äänentoistolaitteiden ja äänenvahvistimien häiritsevä käyttö klo 22.00 ja 07.00 välisenä aikana. Häiritseväksi melu voitaisiin katsoa silloin, kun se ylittää kohdealueella tavanomaisen taustamelun.

Koska ympäristönsuojelulain 60 §:ssä oleva meluilmoitusmenettelyn kriteeri, ”erityisen häiritsevä” ei ole tarkkarajainen eikä kaikkia mahdollisia tilanteita voida etukäteen määritellä, todetaan selvyyden vuoksi, että ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksissa velvoittaa tekemään ilmoituksen myös muusta kuin määräyksissä mainitusta työstä tai tapahtumasta, mikä siitä arvioidaan aiheutuvan erityisen häiritsevää melua tai tärinää.

YSL 60 §:ssä todetaan, että ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta. Ilmoitukset käsittelee yleensä lautakunta ja koska ilmoituksen käsitteleminen saattaa edellyttää ilmoitusta asian vireilläolosta ja asianosaisen kuulemisen, tulee ympäristönsuojeluviranomaisella olla riittävä aika asian käsittelylle, minkä vuoksi laissa olevaa ilmoittamisen määräaikaa voidaan pitää perusteltuna.

17 § Poikkeus ilmoitusvelvollisuudesta

17.1 16.1 §:n 3. kohdasta poiketen äänentoistolaitteiden käyttö sallitaan klo 24.00 saakka, kun kyse on yksipäiväisestä ja kertaluontoisesta tapahtumasta yleisökäyttöön tarkoitettussa tai soveltuvassa paikassa. Meluhaittaa voidaan tällöin pitää suhteellisen vähäisenä, jonka vuoksi ilmoitusvelvollisuus voidaan rajata pois.

Lähtökohtaisesti tällaisista tapahtumista ei tarvitsisi tehdä YSL 60 §:n mukaista ilmoitusta. Poikkeus ilmoitusvelvollisuudesta koskisi vain yksipäiväisiä ja kertaluontoisia tapahtumia, joiden yhteydessä äänentoistolaitteita ei käytetä klo 24.00 jälkeen. Esimerkiksi toistuvasta saman kalenterivuoden aikana järjestettävän tapahtuman järjestäjän olisi tehtävä ilmoitus.

YSL 4 §:ssä todetun aiheuttamisperiaatteen mukaan toiminnan harjoittajan tulee huolehtia ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemisestä ja ympäristöhaittojen poistamisesta tai rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi, vaikka tapahtumaa ei ilmoitusmenettelyllä säädeltaisikään. Äänentoistolaitteiden suuntaamisella ja säätämällä voidaan vähentää naapurustolle aiheutuvaa haittaa.

Yksittäistapauksessa ilmoitusmenettelyn käyttäminen saattaa olla tarpeetonta, minkä vuoksi ympäristönsuojeluviranomaisella tulee olla mahdollisuus myöntää poikkeus siitä. Poikkeamisen edellytyksenä on, että melun ei katsota olevan kohdealueella erityisen häiritsevää. Melun häiritsevyyttä arvioitaessa otetaan huomioon melun voimakkuus, sen vuorokautinen ajoittuminen, kokonaiskesto sekä melulähteen etäisyys häiriintyvistä kohteista.

18 § Erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden, laitteiden ja työvaiheiden rajoittaminen

18.1 Määräyksissä mainitaan esimerkiksi koneita, joiden yöaikaisen käyttämisen voidaan katsoa aiheuttavan naapuruston kannalta kohtuutonta meluhaittaa, minkä vuoksi niiden yöaikainen käyttäminen on perusteltua kieltää. Määräyksissä tarkoitettua erityisen häiritsevää melua aiheuttavaa työskentelyä on esimerkiksi lastaus- ja purku-toiminta sekä rakennus- ja korjaustoiminta.

Poikkeus yöaikaisen toimintojen suorittamisen kiellosta voidaan tehdä maa- ja metsätalouselinkeinon ja liikenneväylien sekä yhdyskuntateknisten laitteiden kunnossapitotöiden osalta. Perustellusta syystä voitaisiin näitä em. töitä suorittaa myös yöaikaan.

6. LUKU LANNAN KÄSITTELY JA VARASTOINTI

Luvun määräykset koskevat kotieläinten lannan levitystä ja varastointia. Määräyksillä on tarkoitus ehkäistä lannan levityksestä ja varastoinnista aiheutuvaa ympäristön

pilaantumista, joka voi ilmetä vesistön ja pohjaveden pilaantumisenä tai muuna ympäristönsuojelulain 3 §:ssä tarkoitettuna pilaantumisenä.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan valtioneuvosto voi asetuksella säätää maataloudesta peräisin olevien nitraattien pääsystä vesiin sekä maataloudessa noudatettavista muista vesiensuojeluvaatimuksista. Valtioneuvosto on 9.11.2000 antanut asetuksen (931/2000), jolla pannaan täytäntöön Euroopan neuvoston direktiivi maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta. Asetus sisältää velvoittavien määräyksien lisäksi suosituksia. Paikallisten olosuhteiden vuoksi asetuksen suosituksen luonteisista ohjeista tulee määräysten myötä velvoittavia.

Näissä määräyksissä paikallisilla olosuhteilla tarkoitetaan kunnan sijaintia meren rannalla ja Saaristomeren valuma-alueella. Maskun alueelta mereen kohdistuva kuormitus on asutuksen jätevesien aiheuttaman kuormituksen lisäksi pääosin maataloudesta aiheutuvaa kuormitusta. Saaristomeren tilaa on pyrittävä kohentamaan ravinnekuormituksen hillitsemiseksi, ympäristönsuojelulain sisältämien periaatteiden (haitan minimointi- ja ennalta ehkäisy sekä aiheuttamisperiaate) mukaisesti.

19 § Lannan levitys

19.1 Ravinteiden vesiin pääsyn ehkäisemiseksi ja veden hankintaan käytettävien vesistöjen, kaivojen ja lähteiden pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua, että niiden ympärillä on suojavyöhyke, jolle ei levitetä lantaa. Suojavyöhykkeiden leveydet perustuvat valtioneuvoston asetuksen liitteessä olevaan lannan levitystä koskevaan suositukseen.

20 § Lannan varastointi

20.1 Hajuhaittojen ehkäisemiseksi taajaan rakennetulla alueella on perusteltua edellyttää, että veden ja lumen pääsy varastotilaan estetään kattamalla lannan varastointi-tilat.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan lantapatteria ei saa sijoittaa tulvanalaisille paikoille eikä pohjavesialueille. Asetuksen liitteen mukaan lantapatteria ei saa sijoittaa 100 metriä lähemmäksi vesistöä tai valtaojaa, viittä metriä lähemmäksi ojia eikä 100 metriä lähemmäksi talousvesikaivoa. Määräyksissä vaatimuksia tiukennetaan siten, että lannan patterointi ei saisi tapahtua 100 metriä lähempänä naapurikiinteistön asuin- tai lomarakennusta. Tätä voidaan pitää perusteltuna patteroinnista aiheutuvien naapurushaittojen, kuten hajuhaittojen vuoksi.

7. LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

21 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

21.1 Ympäristönsuojelulain 19 §:n 1 momentin 6. kohdan mukaan määräykset voivat koskea valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Erikseen on tiedonantovelvollisuus asetettu öljysäiliöiden osalta kohdassa 11.1.

Ympäristönsuojelulaissa säädetty valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus on laaja. Ympäristönsuojelulain 83 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan viranomaisella on oikeus saada tietoja kaikilta ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa

harjoittavilta tai muilta, joihin lain velvoitteet kohdistuvat. Myös viranomaiset ovat velvollisia luovuttamaan tietoja.

Ympäristönsuojelulain 84 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan valvontaviranomainen voisi antaa määräyksen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämisestä, jos samalla olisi perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan kiellettyä pilaantumista. Viimeksi mainittu säännös liittyy lain 5 §:n mukaiseen selvillä olovelvollisuuteen, jonka mukaan lähtökohtana on, että kaikilla ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavilla toiminnanharjoittajilla on yleinen velvollisuus olla selvillä toimintansa vaikutuksista.

- 21.2 Informatiivisuuden vuoksi asiakohtaan on lisätty vesilain 1 luvun 30 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus koskien vesialueilla tapahtuvia ruoppaus-, läjitys- tai muita vesirakentamistoimenpiteitä. Lounais-Suomen ympäristökeskus käsittelee vesistöarakentamista koskevat ilmoitukset ja harkitsee ilmoituksen perusteella, tarvitseeko ko. hanke ympäristölupaviraston luvan. Kunnan alueella tehdään vuosittain useita ilmoituksenvaraisia lähinnä loma-asuntojen ranta-alueisiin kohdistuvia veneväylien, uimarantojen ja laiturialueiden ruoppauksia. Koska asia koskee kunnan alueella satoja kiinteistöjä ja ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnit ovat yleisiä, on tarpeen tiedottaa asiasta myös ympäristönsuojelumääräysten yhteydessä.

22 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

- 22.1 Ympäristönsuojelulain 19 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksistä siinä mainituin perustein. Määräysten kohdassa 7.4 on poikkeamismahdollisuuksia, jotka koskevat jätevesien käsittelylaitteistojen ja purkupaikkojen suojaetäisyysvaatimuksia. Samoin kohdassa 11.2 on mainittu poikkeamismahdollisuus öljysäiliöiden poistamisen osalta ja 17.1 kohdassa määrätään poikkeamismahdollisuudesta ympäristönsuojelulain 60 §:n ilmoitusmenettelyssä.

Yksittäistapauksessa saattaa esiintyä myös muita tilanteita, jolloin ympäristönsuojelumääräyksistä tulisi myös muilta osin tarpeen poiketa. Koska määräyksissä ei voida etukäteen määritellä kaikkia tilanteita, joissa poikkeuksen myöntäminen olisi tarpeellista, tulisi viranomaisella olla mahdollisuus myöntää poikkeus erityisen syyn niin vaatiessa.

Poikkeamisen yhteydessä tulisi ottaa huomioon, että siitä ei saisi aiheutua määräysten tavoitteiden syrjäytymistä. Myös yleiset hallinto-oikeudelliset oikeusperiaatteet sitovat viranomaisten harkintavaltaa. Asianosaisten oikeusturvan kannalta on tärkeää, että poikkeuksen myöntämismenettelyssä sovelletaan hallintomenettelyä, jolloin esimerkiksi naapureita olisi tarpeen mukaan kuultava. Poikkeuspäätökseen saisi myös hakea muutosta siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään.

23 § Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tai laiminlyönnistä

- 23.1 YSL 13 luvussa on säännökset valvonnasta ja hallintopakosta. Ympäristönsuojelumääräysten rikkomistilanteessa voi valvontaviranomainen kieltää jatkamasta tai toistamasta määräyksen vastaista menettelyä tai määrätä täyttämään muulla tavalla velvollisuutensa. YSL 88 §:n nojalla voi viranomainen tehostaa antamaansa kieltä tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Toimivalta pakkokeinojen käyttämisessä on aina lautakunnalla.

YSL 116 §:ssä on rangaistussäännös, jonka nojalla voidaan ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tuomita sakkorangaistus yleisessä tuomioistuimessa. Määräysten rikkomistilanteessa voidaan tehdä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten.

Käytännössä poliisi valvoo ympäristönsuojelumääräysten noudattamista ympäristönsuojeluviranomaisen ohella. Poliisilla on oikeus määrätä sakkorangaistus kunnallisen säännön rikkomisesta siten kuin rangaistusmääräysmenettelylaissa säädetään.

8. LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

24 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

24.1 Koska ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta voidaan tuomita rangaistus ympäristönsuojelulain 116 §:n perusteella, on voimaantulopäivästä määrääminen tärkeää.

Määräysten hyväksymistä koskeva päätös annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta. Hyväksymistä ja voimaantulo koskevat kuulutukset voidaan yhdistää.

25 § Siirtymäkausimääräykset

25.1 Määräyksissä asetetaan velvoitteita, jotka merkitsevät kiinteistön omistajille ja haltijoille taloudellisia kustannuksia ja konkreettisia toimenpiteitä. Siirtymäsäännöksissä on talousjätevesien puhdistus- ja käsittelylaitteistoja koskevien teknisten vaatimusten, pohjavesialueilla sekä rantavyöhykkeellä olevien jätevesijärjestelmien osalta asetettu siirtymäajat, jolloin kiinteistön omistajilla ja haltijoilla on kohtuullinen aika varautua velvoitteisiin.

Jätevesien käsittelyyn kohdistuvien vaatimusten siirtymäajan suhteen noudatetaan talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla annetussa asetuksessa (542/03) määritellyjä siirtymäaikoja.

Asetuksen määräykset koskevat heti voimaantulonsa jälkeen tapahtuvaa uudisrakentamista. Samoin ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa heti niiden hyväksymisen jälkeen tapahtuvan rakentamisen osalta.

Jo olemassa olevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmät on saatettava vastaamaan asetuksen ja kohdan 8.1 mukaisia vaatimuksia 1.1.2014 mennessä (kymmenessä vuodessa asetuksen voimaantulosta). Mikäli kiinteistöllä tehdään muutos- tai korjauksia, jotka laajuudeltaan vastaavat uudisrakentamista, tai kiinteistöllä toteutetaan vähäistä suurempaa lisärakentamista tai jätevesijärjestelmää muutetaan olennaisesti siten, että siihen vaaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennuslupa tai toimenpidelupa taikka rakentamista koskeva ilmoitus, on jätevesijärjestelmä saatettava vastaamaan asetuksen ja kohdan 8.1 mukaisia vaatimuksia tässä yhteydessä.